

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet ŞİMŞEK tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Aliye TİMİSİ ERSEVER
Ankara Milletvekili

Yüksek enflasyon, Türk lirasının değer kaybetmesi, reel ücretlerin düşmesi vatandaşın alım gücünü olumsuz yönde etkilemiştir. Yaşanan gelir kaybı, kredi kartı harcamalarını ve ihtiyaç kredisi kullanımını artırmıştır.

Son birkaç yılda konut ve işyeri kiralarda yüzde 600'lere varan artış yaşanırken, gıdada son bir yıllık fiyat artışı ise yüzde yüzleri geçmiştir. İğneden ipliğe her alanda yapılan yüksek oranlı zamlar vatandaşın belini bükerken piyasalara olan güveni de zedelemektedir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) verileri kredi kartı ve ihtiyaç kredilerindeki artışı gösterirken, ekonomik krizin derinleşerek, daha büyük olumsuzluklara neden olabileceğine işaret etmektedir.

BDDK verilerine göre; 20 Ocak 2023 tarihinde 7 trilyon 715 milyar 643 milyon olan ticari ve bireysel kredi borçları toplamı 2 Haziran 2023 tarihinde yüzde 20,4 artışla 9 trilyon 261 milyar 512 milyon liraya ulaştı.

Yine ocak ayında 460 milyar 684 milyon TL olan bireysel kredi kartı borçları yüzde 56,6 artarak 721 milyar 422 milyon TL oldu.

İhtiyaç kredilerinde de benzeri bir artışın olduğu dikkat çekmektedir. 20 Ocak 2023 tarihinde 693 milyar 58 milyon lira ihtiyaç kredisi kullanılırken, bu tutar 2 Haziran 2023 tarihinde yüzde 22,80 artışla 851 milyar 999 milyona TL'ye yükselmiştir.

Bu tablonun değişmesi için piyasalarda güvenin oluşması ve rasyonel beklentileri sağlayacak ekonomik programların hayata geçirilmesi gerekmektedir. Acilen ekonomide kaybolan şeffaflık ve hesap verebilirlik yeniden sağlanmalıdır.

Bu bağlamda

- 1- 2015 - 15 Haziran 2023 döneminde yıllar itibariyle toplam kredi kartı sayısı nedir? Aynı dönem için kişi başına düşen kredi kartı sayısı nedir?
- 2- 2015 – 15 Haziran 2023 döneminde yıllar itibariyle toplam kredi kartı borcu miktarı nedir? Aynı dönemde yıllar itibariyle takibe düşen kredi kartı sayısı ve takibe düşen toplam borç miktarı nedir? Aynı dönemde yıllar itibariyle takip ve icra nedeniyle kredi kartı ve kredi kullanımına kısıt getirilen kişi sayısı nedir?
- 3- 2015 – 15 Haziran 2023 döneminde yıllar itibariyle konut taşıt, ihtiyaç kredileri ayrı ayrı olmak üzere tüketici kredisi kullanan kişi sayısı ve toplam kredi tutarı nedir? Aynı dönem bu kredileri geçiştirdiği ya da ödeyemediği için takibe düşen kişi sayısı ve toplam kredi tutarı nedir?

- 4- 2015 - 15 Haziran 2023 döneminde yıllar itibariyle kullanılan toplam kredi tutarı nedir? Bunun ne kadarı ticari kredidir?
- 5- Son altı ayda ihtiyaç kredisi ve kredi kartı kullanımında yaşanan artışın nedenleri nelerdir? Vatandaş büyük bir borç sarmalına sürükleyen bu durumun çözümü için nasıl bir önlem alınacaktır?
- 6- Bankalar ihtiyaç, konut ve taşıt kredilerine sınırlama getirilmiştir. Bunun gerekçeleri nelerdir? Vatandaşların günlük hayatını olumsuz yönde etkileyen bu uygulama ne zaman normale dönecektir?
- 7- Piyasalarda güvenin yeniden oluşturulması, rasyonel beklentilerin sağlanması, ekonomi yönetiminde şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerinin hayata geçirilmesi için hangi önlemler alınacaktır?
- 8- 2021, 2022 yıllarında ve 2023 yılının ilk yarısında kredi kartı ile yapılan işlem adedi nedir? Veri tutuluyorsa bu işlemlerin kaçısı gıda harcamasıdır?